

1. Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)

1.1 Kortholder, familie og medreisende

Sikrede skal være medlem av Norsk folketrygd. I tillegg skal sikrede ha fast bostedsadresse i Norge, registrert i Folkeregisteret.

1.2 Med familie menes:

- Ektefelle
- Samboer
- Sikredes egne barn, fosterbarn og barn sikrede har vergeansvar for
- Barn som tilhører forsikringstakers/sikredes husstand
- Barn er forsikret frem til fylte 21 år

1.3 Medreisende

Alternativt til familie gjelder forsikringen for inntil 3 medreisende innenfor de avtalet forsikringssummene.

Med medreisende menes person(er) som står oppført på samme reisedokument som kortholder.

Reisen skal foretas sammen med kortholder, og på samme tidspunkt. Er det mer enn tre medreisende, gjelder forsikringen for de tre yngste.

1.4 Familie og medreisende

Når både familie og andre medreisende skal på samme reise, gjelder forsikringen først for husstanden - deretter for andre medreisende. Andre medreisende dekkes bare dersom antall husstandsmedlemmer er 3 eller færre, inntil maksimalt 4 personer er forsikret inkl. kortholder.

Reiseforsikringen er gyldig når kortholder har betalt hele reisen for seg selv og medreisende med gjeldende kort.

2. Hvor forsikringen gjelder

I hele verden.

Ansvars- og rettshjelpsforsikringen gjelder kun på reiser utenfor Norden.

Forsikringen gjelder ikke

- På reiser i bostedskommune, arbeidsstedskommune eller studiestedskommune i Norge
- På fast arbeidssted i arbeidstiden i Norden. Med fast arbeidssted menes det sted hvor man utfører sitt regelmessige arbeid
- På undervisnings-/studiested i Norden, inkludert barnehage, i undervisnings-/studietiden og i militærtjeneste
- Opphold i høyder over 6 000 meters høyde
- Ved deltakelse i ekspedisjoner, det vil si spesielt risikofylte turer/opphold til steder hvor det er dårlig infrastruktur, langt til nærmeste sykehus eller vanskelig å få tak i helsepersonell eller transport.
Eksempler på ekspedisjoner er: turer til Arktis, Antarktis, Sibir, Amazonas, Himalaya, Andesfjellene, Nord-Canadas villmark, skitur over Grønland, sykkel/rally gjennom Sahara
- Reiser til områder som Det norske Utenriksdepartement fraråder reise til eller opphold i

3. Når forsikringen gjelder

- Ferie-, fritids- og tjenestereiser med inntil 90 dagers varighet og minst 1 overnatting. Det er ikke krav til overnatting når reisen foregår med fly
- Reiser som foretas med eget transportmiddel når minst 50 % av reisens totale transportkostnad (bl.a drivstoff, ferjebilletter og overnatting) er betalt med kredittkortet før skadetilfelle inntreffer
- Bonusreiser ved oppsparte bonuspoeng hos flyselskap, når nødvendige overnattingsutgifter og øvrig reiseutgifter er betalt med kredittkortet

Reisen starter på det tidspunkt man reiser fra fast bostedsadresse og avsluttes når man er tilbake til samme adresse.

Med kredittkort menes i dette vilkår hovedkortet som er tilknyttet konto. Avtalen må være inngått før skaden inntreffer og forsikringen gjelder kun når minst 50 % av reisens transportkostnad er belastet konto før skaden inntreffer.

Kontantuttak for betaling av reise omfattes ikke.

4. Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke tap, skade og utgifter som direkte eller indirekte har sammenheng med:

Fremtind

- Forhold utenfor selskapets kontroll (force majeure), som for eksempel pandemi, epidemi, streik, lockout eller annen form for arbeidskonflikt eller politiske demonstrasjoner
- Konkurs
- Tapt arbeidsfortjeneste, uansett årsak
- Grov uaktsomhet, selvforskyldt beruselse eller forsettlig framkalling av forsikringstilfellet
- Sykdom/skade som sikrede har pådratt seg ved bruk av sovemidler, berusende, narkotiske eller smertestillende midler.
- Sykdom/skade oppstått ved frivillig deltakelse i slagsmål eller ved utførelse av en forbrytelse
- Selvmord eller forsøk på selvmord
- Utgifter ved søk, lete-/redningsaksjoner
- Reklamasjon på varer og tjenester som ikke er levert i henhold til avtale

5. Opphørsalder

- For barn opphører forsikringen ved fylte 21 år
- For reisesyke-, hjemtransport-, og avbrutt reise opphører forsikringen ved fylte 80 år
- Avbestillingsforsikringen opphører ved fylte 80 år
- Ulykkesforsikringen opphører ved fylte 75 år, mens behandlingsutgifter opphører ved fylte 80 år

6. Egenandel

- I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som fremgår av vilkår og forsikringsbevis
- Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes.
- Dersom skaden berøres av flere egenandelsbestemmelser, trekkes kun den høyeste egenandelen.

7. Definisjoner

- **Sikrede:** den som i følge forsikringsavtalen vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er omfattet
- **Nærmeste familie:** ektefelle/samboer, barn og barnebarn, foreldre og besteforeldre, søsken, svigerforeldre, svigerbarn, svoger og svigerinne.
- **Ektefelle:** ektefelle i henhold til lov om ekteskap og som har samme faste bostedsadresse som sikrede i Norge registrert i folkeregisteret. En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for, eller gitt bevilling til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.
- **Samboer:** den person som forsikringstaker lever i et ekteskapelig forhold med og har samme faste bostedsadresse som sikrede registrert i folkeregisteret
- **Barn:** Forsikringstakers egne barn og særkullsbarn, forsikringstakers ektefelles, samboers og partners særkullsbarn
- **Adoptivbarn** er medforsikret fra og med det tidspunkt den faktiske omsorgen er overtatt. Med den faktiske omsorgen menes; at adoptantene juridisk bindende har overtatt foreldreansvaret for barnet
- **Fosterbarn** må ha samme folkeregistrerte bostedsadresse som forsikringstaker
- **Barn født av surrogatmor** er medforsikret fra og med endelig utskrivelse fra sykehus etter fødselen. Utskrivelsen må ha skjedd i samråd med lege
- **Sikredes eneste reiseledsager:** person som er registrert som sikredes eneste reisefølge og som skal foreta hele reisen med sikrede
- **Ekspedisjon:** reiser til mer utilgjengelige områder, uten offentlig kommunikasjon eller med dårlig infrastruktur, som krever større og spesiell utrustning for et bestemt formål
- **Tjenestereise:** forsikringen dekker sikredes reise mellom hjem og fast arbeidssted – eller reiser i forbindelse med møter, seminarer eller konferanser
- **Trafikkuhell:** kollisjon, utforkjøring, grunnstøting og kantring når kjøretøy er i bruk, som for eksempel bil, båt og sykkel
- **Innsjekket bagasje:** Bagasje som sikrede mot kvittering har overlatt til fly -/båt-/tog- og busselskap for transport
- **Reisegods:** Personlige eiendeler som du frakter med deg og som er til personlig bruk under reise og opphold. Inkludert er også ting som er lånt eller leid i henhold til skriftlig kontrakt/leieavtale
- **Epidemi/pandemi:** Smittsom alvorlig sykdom som sprer seg hurtig mellom mennesker
- **Brannskade:** Brann, nedsoting, direkte lynnedslag, eksplosjon. Med brann menes ild som er kommet løs
- **Vannskade:** Utstrømning fra bygnings rørledning eller vann som plutselig trenger inn fra terreng eller grunn
- **Naturskade:** Skade som direkte skyldes naturulykke som skred, storm, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring
- **Naturkatastrofe:** Plutselige og voldsomme naturkrefter av en helt ekstraordinær voldsomhet, styrke og utbredelse
- **Merutgifter:** utgifter som påløper på grunn av at et skade- tilfelle er inntruffet. Utgifter man ellers ikke ville ha hatt
- **Tyveri:** Borttagning av eiendeler sikrede har i sin besittelse
- **Verdigjenstander:** Ting som er kostbare eller tyveriutsatte. Eksempel; smykker, ur, edelstener, foto-/videoutstyr, mobil, datautstyr, pelsverk, kunstgjenstander
- **Små elektriske kjøretøy:** som har en fart over 20 km/t eller vekt over 70 kg.inkludert batterier
- **Organisert luftsport:** Luftsport som utøves i regi av nasjonalt eller internasjonalt forbund. F.eks. Norges Luftsportforbund

Fremtind

- **Uorganisert luftsport:** Luftsport som utøves i privat regi som en engangsaktivitet i forbindelse med en ferie- og fritidsreise. F.eks. et privat fallskjermhopp (ikke med bruk av wingsuit), hang- og paragliding eller luftballongferd
- **Ekstremспорт:** Idrett eller fritidsaktivitet hvor utøver tøyser fysiske grenser og/eller utsetter seg for relativ stor skaderisiko. Eksempel; friklattring, basehopping, klippestuping, fallskjermhopp med bruk av wingsuit

8. Dobbelforsikring/regress

Hvis det er flere som er ansvarlig for sikredes skade, overtar selskapet rett til erstatning for det beløp sikrede har fått utbetalt fra selskapet.

Er det flere forsikringer som dekker samme tap/skade, kan sikrede velge hvilket forsikrings-selskap sikrede vil bruke inntil tapet er dekket. Erstatningen utliknes forholdsmessig mellom selskapene etter omfanget av det enkelte selskapsansvar for tapet, jf. FAL § 6-3.

Har selskapet utbetalt erstatning for et tap/en skade som etter forsikringsavtalen ikke er omfattet, plikter sikrede, eller den sikrede kan identifiseres med, å betale erstatningen tilbake.

9. Hva forsikringen omfatter for reisegods

9.1 Reisegods	
Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Personlige reisegods. Med personlig reisegods menes eiendeler sikrede har med seg på reise. Reisegods er også gjenstander sikrede har leid/lånt i henhold til skriftlig kontrakt inngått ved overtakelse av gjenstanden, før reisen er påbegynt. • Arbeidsgivers eiendeler sikrede er ansvarlig for, og har med seg på reisen • Personlig reisegods sendt som innsjekket bagasje når sikrede reiser sammen med transportmiddelet <p>Følgende forsikringssummer gjelder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontanter erstattes med inntil 3 000 kroner per person. Dokumentasjon må fremlegges. • Tap av reisedokumenter/pass og nødvendige utgifter til reise og opphold erstattes med inntil 10 000 kroner • Sykkel utenfor Norden erstattes med inntil 15 000 kroner per skadetilfelle • Eiendeler tilhørende arbeidsgiver erstattes med inntil 20 000 kroner. Bekreftelse fra arbeidsgiver må fremvises <p>Erstatningen er i tillegg begrenset til 20 000 kroner samlet per skadetilfelle for</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smykker, klokker, pelsverk og bunad • Elektronisk utstyr med tilbehør, for eksempel kamera, datamaskin, mobiltelefon og spill-/konsoll • Musikkinstrumenter med tilbehør • Sports-/fritidsutstyr • Våpen med tilbehør • Kjøreutstyr til motorkjøretøy <p>Enkeltgjenstander utover det som er nevnt ovenfor - erstattes med inntil 10 000 kroner per gjenstand per skadetilfelle</p> <p>Samlet erstatning er inntil 30 000 kroner per skadetilfelle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Motorkjøretøy og campingvogn/tilhenger samt utstyr til dette • Kjøre/sikkerhetsutstyr til motorkjøretøy når dette er i bruk, eller når det oppbevares sammen med kjøretøyet • El-sparkesykkel og små elektriske kjøretøy • Båt med tilbehør. Kano, kajakk og seil-/surfebrett regnes ikke som båt • Fallskjerm-, basehopputstyr-, hang-/paraglider- og lignende med tilbehør • Flyttegods • Varer, vareprøver, verktøy og måleinstrumenter • Tegninger, manuskripter, dokumenter/datafiler og rekonstruksjon av slike • Verdipapirer og medlems-/adgangskort • Software/programvare/lisenser • Droner • Gjenstander som er ført inn til Norge i strid med gjeldende toll-/avgiftsregler • Eiendeler og dokumenter som kan erstattes på annen måte • Sykkel under bruk • Sykkel innenfor Norden • Nærings- og nytelsesmidler

Fremtind

9.2 Hvilke skader på reisegods som erstattes	
Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Tyveri av reisegods, jf. straffeloven §§ 321 og 322 Gjenstander som mistes/bortkommer og senere beholdes av en finner er ikke å anse som tyveri. Ran, jf. straffeloven §§ 321, 322 og 327 Skadeverk, jf. straffeloven §§ 351 og 352 Naturskade, jf. naturskadeloven Brann/nedsoting, eksplosjon, inntrenging av vann eller væske i bygning Trafikkuhell Kollisjon, grunnstøting og kantring med båt Tap av eller skade på innsjekket bagasje	<ul style="list-style-type: none"> Skadeverk forårsaket av noen i sikredes nærmeste familie Skade som skyldes mangelfull emballasje Følgeskade på gjenstander som skyldes at væske har rent ut, bedervelige varer, eller at gjenstander på grunn av sin tilstand/form har forårsaket skade Skade som består av riper, avskallinger, flekker og lignende Skade på innsjekket koffert, bag, barnevogn, barnesete, pulk, hundebur og lignende når transportøren er ansvarlig Skade som skyldes tingens egne mangler, feil eller svakheter, også dersom dette skyldes slitasje, bruk eller alder Skade som skyldes at gjenstander er mistet/gjenglemt/forlagt eller når skadeårsak er ukjent Økonomisk tap utover skade på gjenstandene El-sykkel og små elektriske kjøretøy Sykkel under bruk Utstyr for ski-, vann-, og luftsport under bruk
9.3 Annen skade på reisegods	
Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Annen tilfeldig og plutselig fysisk skade på forsikrede gjenstander enn det som fremgår av punkt 7.2, erstattes med inntil 2 500 kroner samlet per skadetilfelle.	<ul style="list-style-type: none"> Mobiltelefon, datamaskin, lese- og nettbrett Sykkel/el sykkel, el-sparkesykkel og små elektriske kjøretøy Utstyr for ski-, vann-, og luftsport under bruk Fjernstyrte biler, modellfly og droner Skade som består av rift, hull, svimerker, hakk, riper, avskallinger, flekker og lignende Ting som er gjenglemt/forlatt, eller når skadeårsaken er ukjent

9.4 Erstatningsregler for reisegods

Skaden fastsettes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme, eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, ut i fra prisen på skadedagen. Gjenanskaffelsesprisen kan ikke settes høyere enn det selskapet må betale for gjenstanden. Verdien av gjenstanden etter skade trekkes fra.

Der det er angitt sumner i forsikringsbeviset eller vilkår, erstattes skaden inntil de angitte sumner.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket gjenverdi etter skaden. Det gjøres fradrag for verdøkning fordi brukt gjenstand erstattes med en ny. Fradrag gjøres for alder, bruk og nedsatt anvendelighet, og på grunnlag av gjenstandens antatte brukstid.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det vi hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Ved reparasjon eller gjenanskaffelse, har vi rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

Gjenstander eieren har overdratt som brukt, enten ved arv, gave eller kjøp, erstattes med markedspris.

Selskapet kan kreve fremlagt kvittering. Eventuelt kontoutskrift eller garantibevis hvor kjøp eller kontantuttak fremgår.

9.4.1 Spesielle fradragregler for gjenstander anskaffet nytt

Gjenstander:	Fradragsfrie år:	Fradrag per påbegynt år, maks 80 %:
Mobiltelefon	1	20 %
Elektronisk utstyr med tilbehør	1	10 %
Sykkel	3	20 %
Briller	1	10 %

Fremtind

9.4.2 Egenandel

Egenandelen er 500 kroner per skadetilfelle. Skal aldersfradrag foretas, gjøres dette før egenandelen trekkes.

9.4.3 Smykker og edelt metall

Smykker og andre gjenstander av edelt metall, erstattes med gjenanskaffelsespris.

9.4.3 Samleinteresse

Gjenstander med samleinteresse, som antikviteter, kunstverk, tepper, våpen, mynt-, seddel- og frimerkesamlinger og lignende, erstattes etter sin omsetningsverdi som brukt.

9.4.5 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Reglene om skjønn i Generelle vilkår legges til grunn.

9.4.6 Gjenstander som kommer til rette

Kommer gjenstander til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å kjøpe gjenstanden tilbake fra selskapet. Erstatningen må i så fall tilbakebetales til selskapet.

9.4.7 Egenandel mobiltelefon og nettbrett

Fra og med tredjegangsk skade i henhold til vilkårspunkt 9.2 på mobiltelefon eller nettbrett er egenandelen 3 000 kroner. Dette gjelder innenfor en periode på ett kalenderår.

10. Hva forsikringen omfatter ved forsinkelse

10.1 Forsinket reisegods	
Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Nødvendige og dokumenterte utgifter til klær og toaletsaker i den tid bagasjen er savnet og når innsjekket bagasje er forsinket med minst 4 timer Leie av nødvendige reiseartikler som for eksempel barnevogn/sykkel/ski eller annet sportsutstyr i den tid bagasjen er savnet og når dette er forsinket med fly i minst 4 timer <p>Forsinkelsen skal dokumenteres av transportør med PIR-rapport og erstattes med inntil 3 000 kroner per person.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Forsinkelse på hjemreise Utgifter andre aktører har erstatningsansvaret for
10.2 Forsinket fremmøte	
Omfattes	Omfattes ikke
<p>Hvis sikrede kommer for sent til forhåndsbetalt transport, erstattes nødvendige og dokumenterte reiseutgifter for å innhente det planlagte transportmidlet på den fastlagte reiseruten. Forsinkelsen må skyldes uforutsette værforhold, teknisk feil med transportmiddelet, nødlanding og/eller trafikkuhell med transportmiddelet sikrede reiser med:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nødvendige merutgifter til overnatting hvis det ikke er mulig å reise videre samme dag erstattes inntil 4 000 kroner per skadetilfelle Merutgifter til innhenting av reisen dekkes dersom transportøren ikke klarer å innhente reiseruten innen 24 timer <p>Erstatningen dekker inntil 25 000 kroner per skadetilfelle.</p> <p>Forsinkelsen skal dokumenteres av transportør, reisearrangør, bergingsselskap, hotell eller andre.</p> <p>Sikrede skal ta kontakt med selskapet før bestilling av nye billetter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for, jf. EU-direktiv 261/2004 Utgifter andre aktører har erstatningsansvaret for

Fremtind

10.3 Forsinket avgang	
Omfattes	Omfattes ikke
<p>Hvis transportmiddelet sikrede skal reise med er forsinket, og det ikke er mulig å reise videre samme dag, og forsinkelsen skyldes uforutsette værforhold, teknisk feil med transportmiddelet, nødlanding og/eller trafikkuhell med transportmiddelet sikrede reiser med dekkes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nødvendige og dokumenterte merutgifter til innhenting av den planlagte reiseruten eller overnatting • Merutgifter til innhenting av reisen dekkes dersom transportøren ikke klarer å innhente reiseruten innen 24 timer <p>Erstatningen er inntil 4 000 kroner per skadetilfelle.</p> <p>Forsinkelsen skal dokumenteres av transportør, reisearrangør, bergingsselskap, hotell eller andre.</p> <p>Sikrede skal ta kontakt med selskapet før bestilling av billetter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for, jf. EU-direktiv 261/2004

11. Hva forsikringen omfatter ved sykdom på reisen

11.1 Sykdom på reise som rammer sikrede	
Omfattes	Omfattes ikke
<p>Ved akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom eller ulykkesskade på reisen erstattes følgende nødvendige og dokumenterte merutgifter til:</p> <p>Medisinske utgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sykehusopphold • Legehonorar • Utstyr og medisiner • Transport i forbindelse med ulykke og medisinsk behandling • Uforutsett sykeopphold som følge av sengeleie etter legens instruks <p>Vi erstatter døgnpris for ubenyttede reisedager sett i forhold til reisens planlagte lengde. Alternativt erstattes reise tilbake til det sted der reisen ble avbrutt. Det erstattes inntil 2 000 kroner per person per døgn inntil reisens pris.</p> <p>Psykologisk førstehjelp</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved akutt psykisk krise som følge av at sikrede eller noen i sikredes reisefølge blir rammet av ran/overfall, ulykkesskade, naturkatastrofe eller terrorangrep. Erstatningen er inntil 20 000 kroner per skadetilfelle <p>Tannbehandling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tannlegebehandling som følge av ulykkesskade som må behandles på reisen. Erstatningen er inntil 5 000 kroner per skadetilfelle • Tannskader ved spising eller akutt uventet tannsykdom med inntil 1 000 kroner per skadetilfelle <p>Innhenting av fastlagt reiserute</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utgifter som påløper etter at sikrede er kommet tilbake til fast bopel i Norden • Utgifter som følge av sykdom eller skade som er kjent før avreisen hvis det allerede foreligger et behandlingsbehov og komplikasjoner/forverring vil kunne oppstå med stor grad av sannsynlighet • Utgifter på grunn av sykdom som er kjent før avreise • Når reisen foretas for å konsultere lege eller få behandling/operasjon, eller hvis komplikasjoner/forverring oppstår i forbindelse med dette • Sykdom som er kjent før avreisen, når behandling/operasjon er planlagt/forespeilet, men av tids-/kapasitetsmessige eller andre grunner ikke er gjennomført • Utgifter i forbindelse med svangerskap fra og med uke 36 eller frivillig abort • Utgifter til opphold og behandling ved private klinikker i Norden • Utgifter til fortsatt opphold og behandling i utlandet når hjemtransport er medisinsk forsvarlig • Utgifter som følge av sykdom eller skade som skyldes aktiviteter som nevnt i punkt 11. Død/invaliditet ved ulykkesskade. Begrensningene gjelder også ved dødsfall. • Tilkallelse erstattes ikke når det allerede er truffet bestemmelse om snarlig hjemtransport av sikrede • Tolketjenester og oversettelsesomkostninger av legedokumenter <p>Utgifter som skyldes følgende aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekstremспорт • Luftsport • Paraskiing • Dykking dypere enn 40 meter

Fremtind

<ul style="list-style-type: none"> • Merutgifter ved innhenting av fastsatt reiserute når lege har instruert at reisen ikke kan fortsette etter planen. Samlet erstatning er inntil 20 000 kroner per skadetilfelle. Sikrede skal ta kontakt med selskapet før kjøp av nye billetter <p>Tilkalling av nærmeste pårørende</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rimelige merutgifter inntil 35 000 kroner til reise og losji erstattes for inntil to av de nærmeste pårørende bosatt i Norden. Dersom inntil to medreisende blir værende igjen i stedet for at personer tilkalles, dekkes rimelige merutgifter til reise og losji • Ved sikredes uventede dødsfall på reisen erstattes utgifter til tilkallelse for inntil 2 personer i Norden for å ledsage hjemtransport av kiste/urne <p>Telefonutgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nødvendige merutgifter til telefonsamtaler med selskapet, sykehus/lege og SOS International AS med inntil 1 000 kroner per skadetilfelle	<ul style="list-style-type: none"> • Boksing, bryting, judo, karate og annen kamp- og selvforsvarssport • Bobsleigh-aking • Motorsport og trening til eller deltakelse i hastighetsløp med båt eller motorkjøretøy • Ekspedisjoner • Utøvelse av yrker med forhøyet ulykkesrisiko
11.2 Sykdom på reise som rammer ledsager	
Omfattes	Omfattes ikke
Hvis sikredes eneste reiseledsager rammes av akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom, ulykkeskade, hjemkallelse eller dødsfall, erstattes sikredes merutgifter til: <ul style="list-style-type: none"> • Hotellopphold • Innhenting av fastsatt reiserute • Hjemreise når reisen avbrytes • Forsinket hjemreise. Se punkt 11.3 • Avbrutt reise. Se punkt 11.4 Samlet erstatning er inntil 25 000 kroner per skadetilfelle.	<ul style="list-style-type: none"> • Unntakene i punkt 11.1 gjelder også dette punktet
11.3 Hjemtransport	
Omfattes	Omfattes ikke
Nødvendige og dokumenterte merutgifter til hjemtransport til fast bopel som følge av: <ul style="list-style-type: none"> • Akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom eller ulykkeskade som rammer sikrede på reisen • Akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom, alvorlig ulykkeskade eller dødsfall i nærmeste familie inntruffet etter at reisen startet • Medisinsk hjemtransport er dekket når det ikke kan gis nødvendig og tilstrekkelig behandling der sikrede befinner seg • Sikredes uventede død • Alvorlig skade på sikredes bolig/forretning inntruffet etter avreisedato	<ul style="list-style-type: none"> • Unntakene i punkt 11.1 gjelder også dette punktet
11.4 Avbrutt reise	
Omfattes	Omfattes ikke
Ved avbrutt reise på grunn av sykehusopphold og hjemtransport erstattes: <ul style="list-style-type: none"> • Sikredes reisekostnader som er betalt før reisen startet. Med reisekostnader menes beløp som du har betalt før avreise og det beløp som du har forpliktet	<ul style="list-style-type: none"> • Unntakene i punkt 11.1 gjelder også dette punktet • Utgifter til visum og innreisetillatelse • Kostnader for timeshareandel og annen eiendom • Bonuspoeng, cashpoints, voucher og andre medlemsfordeler

Fremtind

<p>deg til å betale for transport, kost og losji, og som ikke blir refundert på annen måte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved bruk av egen bil erstattes kilometergodtgjørelse i henhold til statens satser for pasientreiser <p>Avbrutt ferie grunnet medisinsk hjemtransport er kun dekket når hjemreisen er medisinsk nødvendig</p> <p>Vi erstatter døgnpris for ubenyttede reisedager sett i forhold til reisens planlagte lengde. Alternativt kan vi erstatte reise tilbake til det sted der reisen ble avbrutt.</p> <p>Det erstattes inntil 2 000 kroner per person per døgn, inntil 80 000 kroner per skadetilfelle</p> <p>Erstatning dekkes for sikrede og sikredes eneste reiseledsager eller en medforsikret medreisende. Reiseledsager og medforsikret må ha gyldig reiseforsikring hos oss.</p> <p>Erstatningen er personlig og kan ikke overdras eller arves</p>	
--	--

11.5 Ubenyttede reisedager

Omfattes	Omfattes ikke
<p>Erstatningen for reisedager som ikke er benyttet gis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Når sikrede innlegges på sykehus • Ved ordinert sengeleie utenom sykehus som varer i 3 dager eller mer. Sengeleiet regnes fra dagen før det første legebesøket. • Ved hjemtransport som følge av akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom eller som følge av ulykkeskade som rammer sikrede på reise • Ved hjemtransport på grunn av akutt sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom, alvorlig ulykkeskade eller dødsfall i nærmeste familie inntruffet etter at reisen er startet • Når sikredes eneste reiseledsager rammes av et forsikringstilfelle som beskrevet over <p>Vi erstatter døgnpris for ubenyttede reisedager sett i forhold til reisens planlagte lengde. Alternativt kan vi erstatte reise tilbake til det sted der reisen ble avbrutt.</p> <p>Det erstattes inntil 2 000 kroner per person per døgn inntil reisens pris.</p> <p>Erstatning dekkes for sikrede og sikredes eneste reiseledsager eller en medforsikret medreisende i løpet av reisens første 45 dager. Reiseledsager og medforsikret må ha gyldig reiseforsikring hos oss.</p> <p>Erstatningen er personlig og kan ikke overdras eller arves.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unntakene i punkt 11.1 gjelder også dette punktet • Kostnader for timeshareandeler og annen eiendom • Bonuspoeng, cashpoints, voucher og andre medlemsfordeler

11.6 Ubenyttede billetter og arrangementer

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Betalte billetter til utflukter og arrangementer som sikrede ikke fikk benyttet fordi reisen ble avbrutt som følge av sykdom/ulykke erstattes. Erstatningen er inntil 2 000 kroner per skadetilfelle	<ul style="list-style-type: none"> • Unntakene i punkt 11.1 gjelder også dette punktet

Fremtind

11.7 Erstatningsregler for sykdom på reise

11.7.1 Forhåndsgodkjennelse

Dersom du blir syk på reise må du straks ta kontakt med selskapet eller vår døgnåpne alarmsentral SOS International på telefon +47 22 96 50 45. Alle sykehusinnleggelse, eventuelle endringer av hjemreise som skyldes sykdom og tilkalling skal avklares med selskapet og/eller SOS International på forhånd. Dette gjelder også de tilfellene hvor utgiftene til sykehusopphold/behandling antas å overstige 5 000 kroner.

11.7.2 Dokumentasjonsplikt

Det er viktig at du tar vare på all dokumentasjon (dette kan være kvitteringer og bekreftelse fra lege på stedet) i saken da det er du som må legge frem de dokumentene som selskapet trenger for å vurdere om du har krav på erstatning, og eventuelt hvor mye. Dette gjelder også for ubenyttede billetter og arrangementer.

11.7.3 Behandlingstid og hjemtransport

Erstatning for en og samme sykdom/ulykkesskade hvor det kreves fortløpende behandling, begrenses til de første 30 døgn etter første legebesøk. Hvis hjemtransport ikke er medisinsk forsvarlig, kan fristen fravikes. Vi forbeholder oss retten til å kunne henvise sikrede til den lege/det sykehus som skal benyttes. Vi har rett til å innhente opplysninger fra for eksempel leger, sykehus og andre, som er nødvendige for behandling av skadetilfellet.

Hvis hjemtransport kan skje med ordinære transportmidler, erstattes utgifter når det er nødvendig å disponere ekstra sete i fly, annen klasse enn forutsatt, ekstra soveplass og lignende. Hvis det er nødvendig med reisefølge, erstattes også tilsvarende utgifter dette medfører for én person.

12. Hva forsikringen omfatter ved reiseulykke

12.1 Død/invaliditet ved ulykkesskade på reise			
Omfattes		Omfattes ikke	
<ul style="list-style-type: none"> Ulykkesskade forårsaket av en plutselig ytre og uforutsatt fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som rammer forsikrede i forsikringstiden og som inntreffer på reise. Psykisk skade regnes ikke som ulykkesskade med mindre det ved samme ulykkestilfelle er oppstått en skade på kroppen som medfører erstatningsmessig invaliditet.		<ul style="list-style-type: none"> Ekstremспорт Luftsport Paraskiing Dykking dypere enn 40 meter Boksing, bryting, judo, karate og annen kamp- og selvforsvarssport Bobsleigh-aking Motorsport eller deltakelse i hastighetsløp med båt eller motorkjøretøyspedisjoner Idrett som gir forsikrede bruttoinntekt og/eller sponsormidler på mer enn 1 G per år Utøvelse av yrker med forhøyet ulykkesrisiko Trening til eller deltakelse i organiserte idrettskonkurranser	
Ulykkesforsikringen omfatter ulykkesskade med følgende forsikringssummer per person		Unntakene over gjelder ikke barn under 16 år	
	100 % varig medisinsk invaliditet	Død	Behandling s-utgifter
Hvem			
Barn inntil fylte 21 år	400 000 kr	50 000 kr	5 %
21 - 70 år	400 000 kr	400 000 kr	5 %
70 - 75 år	100 000 kr	100 000 kr	5 %
Behandlingsutgifter erstattes med inntil 5 % av forsikringssummen ved medisinsk invaliditet.			
		<ul style="list-style-type: none"> Skade du blir påført i arbeidstiden, på arbeidsplassen og som dekkes gjennom Lov om yrkesskadeforsikring	
		Skade som skyldes: <ul style="list-style-type: none"> Sykdom, besvimelse eller sykkelig tilstand/disposisjon Psykiske skader med mindre det samtidig er påført fysisk skade som medfører medisinsk invaliditet Medisinske komplikasjoner som følge av undersøkelse eller behandling eller frivillig inntak av medikamenter. Forsikringen dekker likevel skade som følge av behandling foreskrevet av lege på grunn av en erstatningsmessig ulykkesskade Arr og vansiring som gir en invaliditetsgrad mindre enn 15 % Flåttbitt Smitte gjennom bakterier, virus og insekt- stikk/bitt Kriminell handling	

Fremtind

	<ul style="list-style-type: none"> • Deltakelse i slagsmål, hvis ikke deltakelsen skyldes nødverge • Forgiftning gjennom mat, drikke og nytelsesmidler • Sovemidler, smertestillende, alkohol og narkotiske midler <p>Unntakene i de tre siste punktene ovenfor, gjelder ikke for barn under 16 år.</p>
12.2 Behandling- og reiseutgifter som følge av ulykkeskade på reise	
Omfattes	Omfattes ikke
<p>Følgende utgifter til nødvendig behandling i Norge erstattes inntil 2 år fra skadedagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forbindingssaker og medisin foreskrevet av lege eller tannlege • Tannproteser • Behandling og opphold på sykehus • Behandling av fysioterapeut foreskrevet av lege • Lege- og tannlegeutgifter • Ved tannskade hos barn erstattes utgifter til permanent tannbehandling (bro, krone og lignende) inntil 2 år fra skadedagen. Dersom behandling må utsettes på grunn av alder skal oppgjør finne sted senest innen fylte 23 år. • Reise til og fra hjemstedet for behandling med rimeligste transportmiddel. Ved bruk av egen bil erstattes kilometergodtgjørelse i henhold til statens satser for pasientreiser.	<ul style="list-style-type: none"> • Utgifter som kan kreves erstattet av andre • Tannskade som følge av spising • Utgifter til behandling på private sykehus eller hos privatpraktiserende leger uten offentlig refusjonsrett erstattes ikke uten særskilt avtale med selskapet • Utgifter under 1 000 kroner • Osteopat • Naprapat • Utgifter til hjelpemidler

12.3 Egenandel

Egenandelen er 500 kroner per skadetilfelle.

12.4 Definisjoner

12.4.1 Livsvarig medisinsk invaliditet

Med varig medisinsk invaliditet menes skade på kroppen vurdert uavhengig av skadelidtes arbeidsevne. Invaliditeten fastsettes uavhengig av yrke, sosial status og individuelle anlegg og baseres på tabell gitt av Helse- og Omsorgsdepartementet i forskrift av 21.04.97 del 2 og 3, men ikke det øvrige regelverk. Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 prosent selv om flere kroppsdeler eller organer er skadd.

12.4.2 Yrker med forhøyet ulykkesrisiko

Yrker med forhøyet ulykkesrisiko forstås som blant annet:

- Utøves i høyden (stige, stillas, lift og lignende)
- Håndverksyrker (snekker, elektriker, maler, rørlegger, vaktmester og lignende)
- Produksjon- og lagerarbeid
- Vei- og anleggsarbeider
- Institusjonsmedarbeider
- Innebærer omgang med kjemiske midler, eksplosiver
- Jordbruk, skogbruk, husdyrhold og reindrift
- Transportvirksomhet
- Renovasjonsarbeid
- Yrkesfiske, dykking og all offshorevirksomhet
- Vakthold, militær tjeneste, brann-, politi og fengselsvesen
- Stuntaktiviteter og luftakrobatikk

12.5 Erstatningsregler ved ulykkeskade

12.5.1 Utbetaling ved dødsfall

Utbetaling av forsikringssum ved forsikredes død følger bestemmelsene i FAL kap. 15.

Fremtind

Hovedregelen er at forsikringssummen ved forsikredes død utbetales til avdødes ektefelle.

En person anses ikke som ektefelle når det på dødsfallstidspunktet er avsagt dom for eller gitt bevilging til separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Har avdøde ikke ektefelle, eller er ektefellen ikke lenger er i live, utbetales forsikringssummen til avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arvelovens bestemmelser.

For *kollektive forsikringsavtaler* kan det avtales mellom arbeidsgiver og arbeidstaker, eller deres organisasjon hvilke bestemmelser om retten til forsikringssum som skal gjelde. Det samme gjelder når en forening har tegnet kollektiv forsikring på medlemmenes liv. Hvis det er avtalt vil det fremkomme av forsikringsbeviset.

På *kollektive forsikringer* er ovennevnte begunstigelse ufravikelig. På individuelt tegnede forsikringer kan den forsikrede fravike ovennevnte klausul ved å oppnevne navngitt(e) person(er) som spesielt begunstiget. Begunstigelser vil fremkomme i forsikringsbeviset.

12.5.2 Utbetaling ved varig medisinsk invaliditet

Retten til erstatning inntreder dersom den sikrede innen 3 år etter at skadetilfelle fant sted er bedømt som varig medisinsk invalid. Erstatningen fastsettes forholdsmessig etter medisinsk invaliditetsgrad.

12.5.3 Samvirkende årsaker

Når det kan antas at forutgående sykkelig tilstand eller anlegg hos den forsikrede, sammen med ulykkesskaden har medvirket til den invaliditet som begrunner erstatningskravet, reduseres erstatningen i forhold til den betydning den forutgående tilstand eller anlegg har hatt for den forsikredes endrede tilstand.

12.5.4 Plikter ved skade

Skadelidte skal snarest søke lege/tannlege og følge legens anvisninger og behandlingsopplegg.

Hvis selskapet finner det nødvendig kan det kreves spesialisterklæring fra uavhengig lege. Erklæringen betales av selskapet.

13. Hva forsikringen omfatter ved avbestilling

13.1 Avbestilling av reise	
Omfattes	Omfattes ikke
<p>Ved avbestilling av reise, overnatting og utflukter før avreise dekker forsikringen forhåndsbetalte kostnader sikrede ikke har krav på å få refundert, dersom avbestillingen skyldes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akutt og uventet alvorlig sykdom, akutt og uventet forverring av sykdom, ulykkesskade eller dødsfall som rammer<ul style="list-style-type: none"> ○ Sikrede eller sikredes nærmeste familie ○ Sikredes reiseledsager eller noen i dennes nærmeste familie • Alvorlig skade på egen eiendom eller forretning • At Utenriksdepartementet offisielt fraråder reiser til sikredes reisemål, og reiserådet gjelder når det er 72 timer igjen til planlagt avreise. Forsikringen dekker likevel ikke kostnader til reiser som på bestillings- eller betalingstidspunktet var omfattet av et offisielt reiseråd fra Utenriksdepartementet. • At sikrede, ektefelle eller eneste reiseledsager blir innkalt som meddommer eller vitne i en rettsak på det tidspunkt den planlagte reisen skulle gjennomføres • At fritidsreiser innenlands er i strid med nasjonale råd fra den norske regjeringen <p>Forsikringen dekker kun sikredes personlige økonomiske tap og andel. Med dette menes det beløp sikrede har betalt for seg og de som er medforsikret i avtalen.</p>	<p>Avbestilling som skyldes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sykehusopphold eller behandling som blir lengre enn forventet • Operasjon, behandling, kur eller rekreasjonsopphold som var planlagt/forespeilet før reisen ble helt eller delvis betalt • Akutt forverring av sykdom/lidelse når forverringen med høy grad av sannsynlighet kunne inntreffe før planlagt avreise • Svangerskap eller frivillig abort • Fødsel fra og med 36. svangerskapsuke <p>Følgende utgifter omfattes ikke</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visum og innreisetillatelse • Skatter, offentlige avgifter og gebyrer • Timeshareandel og annen eiendom inkludert årlige kostnader og tapte leieinntekter • Bonuspoeng og cashpoints som tilbakeføres ved avbestilling • Kostnader til reiser som på bestillings- eller betalingstidspunktet var omfattet av et offisielt reiseråd fra Utenriksdepartementet

Fremtind

Når det gis erstatning for avbestilt reise, opphold og utflukter, dekkes også forhåndsbetalte billetter til arrangementer. Forsikringen dekker inntil 50 000 kroner per skadetilfelle.

Ved avbestilling vil forsikringen gjelde for kortinnehaver og eneste medreisende.

Sikrede skal avbestille reise og opphold så snart det er klart at reisen ikke kan gjennomføres.

13.2 Erstatningsregler ved avbestilling av reise

Erstatning utbetales etter dokumenterte utgifter

Følgende må sendes inn ved krav om erstatning:

- Original billetter/leiekontrakt inkludert bekreftelse på at disse er betalt og avbestilt
- Legeattest som bekrefter at lege fysisk er oppsøkt før reisens påbegynnelse og hvor lege bekrefter at avbestilling skyldes uventet akutt og behandlingskrevende sykdom/ulykkestilfelle
- Skade-/takst-/politirapport som bekrefter at avbestillingen skyldes alvorlig skade på bolig eller forretning
- Skriftlig dokumentasjon på innkallelse til rettssak som meddommer eller vitne

14. Hva omfattes ved evakuering

14.1 Evakuering på reise

Omfattes

Nødvendige og dokumenterte merutgifter ved evakuering erstattes med inntil 100 000 kroner per skadetilfelle når årsaken er:

- Naturkatastrofe på reise utenfor Norge
- Krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, terror, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden, når sikrede er på reise i et område som før innreise ble ansett om fredelig
- Epidemi som bryter ut på reise utenfor Norge. Med epidemi menes smittsom alvorlig sykdom som spres seg hurtig mellom mennesker

Transport skal finne sted ved første mulige anledning.

Vi erstatter døgnpris for ubenyttede reisedager sett i forhold til reisens planlagte lengde.

Det erstattes inntil 2 000 kroner per person per døgn inntil reisens pris. Maksimalt 150 000 kroner per forsikringsår.

Evakueringen må være *beordret* av norsk utenriksdepartement (UD). Det dekkes utgifter til reise og overnatting til nærmeste sikre destinasjon i henhold til Utenriksdepartementets anbefaling.

Omfattes ikke

- Utgifter som refunderes av andre aktører
- Tapt ferie

15.2 Hvilke skader som erstattes

Dekkes

- Personskade, det vil si død, skade eller sykdom som er påført en person
- Tingskade, det vil si løsøre, dyr eller fast eiendom som er tapt eller påført fysisk skade
- Økonomisk tap som følge av den fysiske skaden

Dekkes ikke

Fremtind

Skaden må være konstatert i forsikringstiden. Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet, regnes som ett skadetilfelle, og relateres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

15. Hva omfattes ved reiseansvar

15.1 Rettslig erstatningsansvar

Omfattes

Ansvarsforsikringen gjelder de personer og de forsikringssummer som fremgår av forsikringsbeviset og i henhold til vilkårets punkt 2.

- Sikredes rettslige erstatningsansvar for skade
- Selskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til summen som fremgår av forsikringsbeviset og den gjelder for hvert skadetilfelle.

Omfattes ikke

- Ansvar som bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.
- Ansvar for skade på ting som tilhører en annen, men som sikrede selv eller noen annen på sikredes vegne tar hånd om for leie, lån, bruk og oppbevaring.
- Ansvar for oppreisning etter skadeserstatningsloven, jf. §§ 3-5 og 3-6, bøter og lignende.
- Ansvar overfor medlemmer av den sikredes familie, herunder ektefelle/samboer, foreldre/steforeldre/fosterforeldre/ svigerforeldre, søsken, barn/stebarn/fosterbarn/barnebarn/samboers barn og disse personers ektefeller/samboere.
- Ansvar overfor medeiere for skade på ting som eies i fellesskap eller overfor en virksomhet som disponeres av sikrede, eller der sikrede eller dennes familie har vesentlig eierinteresse
- Ansvar som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, arbeidsmaskin med egen framdriftsmotor, båt, vannjet, vannscooter, luftfartøy elvor begrener ler registrert trav- eller galopphest som trenes for eller deltar i løp.
Likevel erstattes ansvar som eier, fører eller bruker av
  - rullestol, selvgående gressklipper og snøfreser
  - El-sykkel som ikke kan oppnå hastighet over 25 km/t
  - hangglider/paraglider uten motor
  - fritidsbåt med lengde til og med 14 fot og påhengsmotor til og med 10 HK, kano, kajakk
  - seilbrett/surfebrett
  - drone og modellfly som er registret på sikrede og benyttes under flyvning i åpen kategori A1, A2 og A3 i henhold til gjeldende regelverk fra luftfartstilsynet. Forsikringen er begrenset til skader oppstått under lek, hobbybruk eller konkurranser og omfatter objektivt ansvar med inntil 750 000 SDR (ca. 9,3 millioner nok)
- Ansvar for skade på ting oppstått ved maskingravings-, sprengnings-, pelings- eller rivningsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse. Likevel erstattes sikredes ansvar i egenskap av byggherre for bygg under oppføring på den forsikrede eiendom.
- Det objektive foreldreansvaret for barns skadeforvoldelse, jf. skadeserstatningslovens § 1-2, nr. 2.
- Ansvar i yrke eller erverv. Likevel erstattes ansvar i forbindelse med ervervsrelatert drift på landbrukseiendom, såfremt dette er landbruksvirksomhet som ikke overstiger en årlig omsetning på 100 000 kroner
- Ansvar for skade som sikrede har voldt forsettlig, jf. forsikringsavtaleloven §§ 4-9 og 4-14.
- Ansvar ved forurensning dersom årsaken til forurensningen ikke er tilfeldig og plutselig
- Ansvar ved overføring av smittsom sykdom
- Styreansvar

Fremtind

	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar som eier av fast eiendom
15.2 Hvilke skader som erstattes	
Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Personskade, det vil si død, skade eller sykdom som er påført en person. • Tingskade, det vil si løsøre, dyr eller fast eiendom som er tapt eller påført fysisk skade. • Økonomisk tap som følge av den fysiske skaden. • <p>Skaden må være konstatert i forsikringstiden. Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet, regnes som ett skadetilfelle, og relateres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.</p>	

15.3 Erstatningsregler for ansvar

15.3.1 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Blir det reist erstatningskrav mot sikrede, eller det kan ventes at krav vil bli reist, må selskapet underrettes så raskt som mulig. Ved erstatningskrav mot sikrede eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning

- å gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen
- å utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig
- å møte ved forhandlinger eller rettergang

Uten selskapets godkjenning må sikrede ikke innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

15.3.2 Selskapets plikter ved skadetilfelle

- Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, plikter selskapet
- å utrede om det foreligger erstatningsansvar
- å forhandle med skadelidte
- å føre saken for domstolene om nødvendig

Selskapets egne kostnader i forbindelse med saken kommer i tillegg til forsikringssummen.

Utgifter til ekstern advokat- og annen sakkyndig bistand som er valgt eller godkjent betales av selskapet.

Dersom erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles kostnadene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er selskapet villig til å inngå forlik i saken eller betale kravet innenfor forsikringssummen, betaler selskapet ikke videre utgifter ved saken.

Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Framsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede så raskt som mulig og holde sikrede underrettet om videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelse overfor skadelidte binder ikke sikrede.

15.4 Egenandel

- I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller vilkårene
- Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes
- Har sikrede flere forsikrede ting som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes kun den høyeste egenandelen. Rettshjelp er ikke omfattet av denne bestemmelsen
- Ved skader der aldersfradrag overstiger avtalt egenandel, trekkes kun fradrag. Utgjør fradraget mindre enn den avtalte egenandel, trekkes kun egenandel

16. Hva omfattes ved rettshjelp

16.1 Rettshjelp	
Omfattes	Omfattes ikke

Fremtind

<p>Rettskjøpsforsikringen gjelder de personer og de forsikrings-sommer som fremgår av forsikringsbeviset og i henhold til vilkårets punkt 2, når forsikrede personer er part i tvist i egenskap av privatperson.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rimelige og nødvendige utgifter til advokat, rettsjelpere jf. domstoloven § 218, rettsgebyr, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist • Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes med inntil 20% av den totale forsikringssum. • Utgifter til vitner erstattes bare ved hovedforhandling og bevisopptak • Idømte saks kostnader erstattes i første instans. • Tilkjente saks kostnader går til fradrag. Likevel erstattes slike saks kostnader når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod •	<p>Rettskjøpsutgifter for juridiske personer erstattes ikke.</p>
16.2 Rettskjøp	
Dekkes	Dekkes ikke
<p>Rimelige og nødvendige utgifter til tvist som hører inn under de alminnelige domstoler, jf. domstoloven § 1, eller jordskifteretten.</p> <p>Med tvist menes at et krav er framsatt og helt eller delvis bestridt. Vedvarende taushet i mer enn 2 måneder fra motparten anses som tvist.</p> <p>En tvist ansees ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker.</p> <p>Utgifter til behandling i Finansklagenemnda dekkes med inntil 15 000 kroner.</p> <p>Saker som behandles i forliksrådet eller jordskifteretten dekkes med inntil 25 000 kroner.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv. • Tvist som gjelder fast eiendom utenfor Norden. • Tvist som gjelder annen eiendom enn den forsikrede eiendom eller det forsikrede objekt. • Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstands fellesskap, samt skiftesaker. • Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til sikredes forsikrede eiendom • Tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsordning, forhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er skyldner. • Straffesak og ærekrenkelsessak. Likevel erstattes sikredes utgifter når denne i slik sak krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt • Ekspropriasjonssak • Skjønns sak hvor sikrede søker å tilegne seg rettighet over annen eiendom. • Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel erstattes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling unntatt fra dekning. • Tvist i saker om personskade, hvis ikke motpart eller dennes forsikringsselskap skriftlig har avslått å erstatte sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand. Likevel erstattes utgifter i saken etter saksanlegg, hvor saks kostnadsspørsmålet avgjøres av retten i henhold til tvistelovens bestemmelser. Dette gjelder også ved voldgift. Med saksanlegg menes utgifter fra og med forberedende arbeid med forliksklage/stenvning • Tvist om oppholdstillatelse i Norden. • Tvist hvor tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden. • Tvist om salær • Tvist om trav og galopphester <p>For rettskjøpsforsikring gjennom innbo-, reise-, hus- og fritidshusforsikring dekkes ikke tvister som eier fører eller bruker eller tvister som ellers gjelder</p>

Fremtind

	• Motorkjøretøy • Arbeidsmaskiner med eget fremdriftsmaskineri • Båt over 15 fot eller med påhengsmotor over 10 HK, vannjet og vannscooter • Luftfartøy

17. Erstatningsregler og plikter i skadeoppgjøret

17.1 Erstatningsberegning

Samlet erstatning ved hver tvist er begrenset til sikredes økonomiske interesse eller 100 000 kroner, selv om det er flere parter på sikredes side. Dersom det er tre eller flere parter på sikredes side i saken kan forsikringssummen utvides til 250 000 kroner per tvist. Ektefeller/samboere i samme tvist regnes som én part. Erstatning og egenandel fordeles på antall parter på samme side i tvisten. Dette gjelder også om partene har rettshjepsforsikring i flere forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjepsforsikring under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

Parter uten forsikringsdekning holdes utenfor ved erstatningsberegningen. Selskapets ansvar er alltid begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp, og sakskostnader forårsaket uten rimelig grunn må sikrede betale selv.

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent sakskostnader, må sikrede på forhånd ha godkjenning fra selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne sakskostnader. Uten slik godkjenning går tilkjente sakskostnader i dommen til fratrukk i erstatningen.

17.2 Egenandel

Egenandelen fremgår av forsikringsbeviset. I tillegg må sikrede selv betale 20 prosent av utgifter til advokat og sakkyndig bistand. Det trekkes bare én egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side. Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes.

18. Sikrede sine plikter og rettigheter

18.1 Meldefrist

Tvist må snarest mulig meldes skriftlig til selskapet, senest ett år etter at tvisten er oppstått og advokat er engasjert. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling eller for særdomstol, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet, eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

18.2 Valg av advokat

Sikrede velger selv advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Er det flere parter på samme side med tilsvarende interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

19. Selskapet sine rettigheter

Ved krav om oppgjør skal salærkrav dokumenteres med spesifisert timeliste og timesats. Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentasjon for at egenandelen er betalt.

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves erstattet under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol, eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges for Den Norske Advokatforening

Bransjevilkårene gjelder i den grad de ikke er fraveket i forsikringsbeviset. Teksten i beviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Generelle vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de enkelte bransjevilkår eller i forsikringsbeviset.

1. Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

Selskapet svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med

- jordskjelv og vulkanske utbrudd.
- krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.
- terrorhandling som innebærer biologisk, kjemisk, nukleær, radioaktiv eller annen form for forurensning
Selskapet svarer likevel for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med annen form for terrorhandling, med inntil kr 500 000 000 pr kalenderår. Erstatningssummens endelige størrelse beregnes ved kalenderårets slutt. Overstiges denne grensen, vil erstatningen for den enkelte skadelidte bli redusert forholdsmessig.
Forsikrede ting som befinner seg utenfor Norden, erstattes ikke som følge av terrorhandling.
Med terrorhandling forstås enhver skadevoldende handling som har til hensikt å forårsake alvorlig person- eller tingskade eller annet betydelig tap for å utøve innflytelse av politisk, religiøs eller annen ideologisk art eller for å framkalle frykt i befolkningen.
- atomskade - uansett årsak - fra atomsubstans (se atomenergiloven av 12. mai 1972 nr 28, § 1 c og h)
Unntaket gjelder ikke bruk av radioisotoper som angitt i lovens § 1 c og i samsvar med lov om bruk av røntgenstråler og radium m v av 18. juni 1938 nr 1.
- Sjørøveri og mytteri.

2. Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn i henhold til forsikringsvilkårenes punkt om skadeoppgjør, gjelder følgende bestemmelser om framgangsmåten:

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han/hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting - ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han/hun har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han/hun velger. Før skjønnen velger de to skjønnsmenn en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans eller hennes vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnen foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen - besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre.

Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorarer til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnen bæres av partene med en halvdel hver. Er det selskapet som krever skjønn ved tingskade, og den annen part er forsikringstaker i egenskap av privatperson, dekker selskapet likevel alle omkostninger ved skjønnen hvis forsikringstakeren ikke selv ønsker å bære sin del.

3. Renter av erstatningsbeløp

Sikrede har krav på renter overensstemmende med reglene i § 8-4 eller § 18-4 i Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989, nr 69 (FAL) – som blant annet innebærer at sikrede har krav på rente av sitt tilgodehavende når det er gått to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt til selskapet.

4. Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, mister ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf FAL §§ 4-2, 4-3, 8-1 eller §§ 13-2, 13-3 og 18-1.

Fremtind

5. Meldeplikt og foreldelse

Selskapet er fri for ansvar hvis sikrede ikke har meldt kravet til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det. Jf FAL §§ 8-5 og 18-5.

Sikredes krav foreldes også etter bestemmelsene i FAL § 8-6 eller § 18-6.

6. Oppsigelse i forsikringstiden

6.1 Forsikringstakers rett til å si opp forsikringen

Forsikringstakeren kan si opp forsikringen dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner. Skadeforsikring, syke- eller ulykkesforsikring kan forsikringstakeren også si opp for flytting til et annet selskap. Ved flytting skal forsikringstakeren varsle selskapet med en frist på minst 1 måned. Det skal dessuten i varselet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunktet for flyttingen. Jf FAL § 3-6 eller § 12-3.

For kollektive forsikringsavtaler og forsikringsavtaler for virksomheter som er omfattet av FAL § 1-3, annet ledd bokstavene a-e, har forsikringstakeren bare rett til å si opp forsikringsavtalen fra utløpet av forsikringstiden. Varsel må være selskapet i hende innen forsikringstidens utløp. Jf FAL § 3-6.

6.2 Selskapets rett til å si opp forsikringen

- Dersom det er rimelig kan selskapet si opp forsikringen
- med øyeblikkelig virkning, hvis det foreligger svik i forbindelse med opplysninger om risikoen, jf FAL § 4-3 eller § 13-3.
- med en ukes varsel hvis det foreligger svik ved skadeoppgjøret, jf FAL § 8-1 eller § 18-1.
- med 2 måneders varsel dersom sikrede begår svik mot Fremtind Livsforsikring AS, jf. FAL § 3-7 eller § 12-4.
- med 14 dagers varsel, hvis det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, jf FAL § 4-3 eller §13-3.
- med 2 måneders oppsigelsesfrist ved skade hvis
  - sikrede har voldt skaden forsettlig eller ved grov uaktsomhet.
  - sikrede har forsømt å overholde en sikkerhetsforskrift.
  - sikrede bevisst har gitt uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret – selv om selskapet har utbetalt erstatning.
  - skadeforløpet viser stort avvik fra det normale.
  - skadefrekvensen er unormalt høy.
- Jf FAL § 3-7 eller § 12-4.
- med 2 måneders oppsigelsesfrist, hvis bruken av forsikringsgjenstanden eller sikredes virksomhet endres i forsikringstiden på en måte som
  - innebærer at selskapet ikke ville ha overtatt forsikringen om det nye forholdet hadde foreligget ved forsikringstidens begynnelse.
  - er av betydning for selskapets mulighet til å gjenforsikre. Jf FAL § 3-7 eller § 12-4.
- med 2 måneders oppsigelsesfrist,
  - ved gjentatte forsinkede premieinnbetalinger under denne eller andre avtaler med selskapet.
  - dersom forsikringstaker erklæres konkurs.
  - når selskapet grunnet forhold på kundens side ikke kan gjennomføre kundetiltak etter hvitvaskingsloven.
- Jf FAL § 3-7 eller § 12-4

7. Unnlatt fornyelse av forsikringen, endring av vilkår og premie

7.1 Forsikringstakerens rett til å unnlate fornyelse av forsikringen

Forsikring som gjelder for en tid av minst ett år, fornyes automatisk for ett år av gangen, hvis ikke forsikringstakeren innen forsikringstidens utløp varsler selskapet om at forsikringen ikke ønskes fornyet, jf FAL § 3-4.

7.2 Selskapets rett til å unnlate fornyelse av forsikringen

Hvis selskapet ikke ønsker å fornye forsikringsavtalen, må selskapet varsle forsikringstakeren 2 måneder før utløpet av forsikringstiden, jf FAL § 3-5.

7.3 Endring av vilkår og premie

Selskapet kan endre forsikringsvilkår og premie. Endringene blir gjeldende fra fornyelsesdag, jf FAL § 3-3.

Fremtind

8. Varighet for forsikringsavtalen og beregning av premie

8.1 Når forsikringen begynner å gjelde

Forsikringen gjelder fra det tidspunkt avtale er akseptert av partene eller fra og med en senere avtalt dato kl 00 00. Forsikringen gjelder til kl 24 00 siste dato i avtaleperioden. Tilsvarende gjelder for senere fornyelser. Det er en forutsetning at premien skal være betalt innen den tid som framgår av betalingsvarselet.

8.2 Kontantklausul

Når det framgår av forsikringsbeviset - at premien skal betales før avtalen begynner å løpe, svarer selskapet ikke for skader som inntreffer før betaling er skjedd. Jf FAL § 5-1 eller §14-1.

8.3 Endringer/utvidelser

Dersom premien for endring eller utvidelse av forsikringen ikke betales innen betalingsfristen, vil endringen/utvidelsen bli annullert.

8.4 Opphør av løpende forsikring i avtaleperioden

Opphører en løpende forsikring i avtaleperioden, skal premien som godskrives forsikringstakeren utgjøre en forholdsmessig andel av premien som den gjenstående forsikringstiden utgjør i antall hele måneder i forhold til den samlede forsikringstiden, med mindre noe annet framgår av det enkelte forsikringsvilkår. Jf FAL §§ 3-9 og 12-5.

8.5 Manglende betaling

Dersom betalingsfristen ved 2. gangs varsel om premiebetaling ikke overholdes, opphører avtalen helt eller delvis på grunn av manglende betaling. Selskapet har krav på premie for den tiden som selskapet har vært i ansvar. Avtalen, eller de deler av avtalen som den manglende betalingen gjelder, blir annullert. Premien må betales selv om forsikringen eventuelt blir gjenopptatt. Ny forsikringsperiode vil i så fall starte fra gjenopptakstidspunktet.

9. Selskapets rett til å motregne i erstatningen

I en erstatning som tilfaller forsikringstakeren, har selskapet rett til å motregne med forfalt premie fra samme eller andre forsikringsforhold med selskapet, jf FAL § 8-3.

I erstatning som tilfaller en medforsikret tredjeperson eller skadelidt under en ansvarsforsikring, kan selskapet motregne med premie fra samme forsikringsforhold som er forfalt i løpet av de siste to år før erstatningsutbetalingen, jf FAL § 8-3.

10. Utbetaling fra selskapet

Utbetalinger fra selskapet, herunder erstatningsbeløp og ubenyttet premie, overføres til det bankkontonummer som siste faktura ble betalt fra, dersom ikke annet er oppgitt fra forsikringstaker eller annen berettiget. Dersom kontonummeret ikke er opplyst, kan selskapet belaste forsikringstakeren for et gebyr tilsvarende kostnadene ved utbetalingen.

11. Identifikasjon

Ved forsikring av motorvogner, fartøyer, luftfartøyer og husdyr vil bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis kan bortfalle som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, få tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra personer som med sikredes samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden, jf FAL § 4-11, punkt a.

Ved forsikring av bolig, privat fritidssted og innbo vil bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis kan bortfalle som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, få tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold, jf FAL § 4-11, punkt b.

Ved forsikring som har tilknytning til næringsvirksomhet - unntatt motorvogner - vil bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis kan bortfalle som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, få tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser gjort av ansatt som har ansvaret for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.

Det samme gjelder andre personer som forsikringstaker, eller noen som forsikringstaker identifiseres med, har satt til å ivareta bestemte funksjoner eller gjøremål. Jf FAL § 4-11.

12. Lovlige interesser

Forsikringen omfatter kun lovlige interesser som kan verdsettes i penger.

13. Norske lover og lovgivning

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke kommer i strid med lov nr 111 av 27. november 1992 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

Fremtind

14. Vernetting

Twister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

15. Valuta

Premiebeløp, forsikringssummer, erstatningsbeløp m v som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet framgår av vilkår eller forsikringsbevis.